

VILNIAUS MIESTO NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO VERTINIMO TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2015 m. spalio 14 d. Nr. 9-177/15(2.1.57-MP4)

Posėdis įvyko 2015 m. spalio 2 d. 9.00 val.

Posėdžio pirmininkai – 1, 3, 4, 5 klausimais pirmininkė – Giedrė Miknevičienė, 2 klausimu pirmininkas - Augis Gučas;

Posėdžio sekretoriai – Jolita Noreikienė, Rita Navalinskienė.

Dalyvauja Vilniaus miesto nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nariai: Linas Girlevičius, Gražina Kirdeikienė, Alina Samukienė, Giedrė Miknevičienė, Augis Gučas. Aleksandra.

Kiti dalyvavusieji: V. Karčiauskas, D. Kazlauskienė, P. Trimonis, M. Steponavičiūtė, E. Siestenis, Mart. Valevičius, Meč. Valevičius, V. Spudas, G. Rutkauskas, J. Gražys, J. Morkūnaitė, A. Baldišiūtė, J. Vážnevičiūtė, J. Noreikienė, R. Navalinskienė, Ž. Ratavičiūtė, M. Čekanauskaitė, R. Zilinskas, R. Palubeckis, E. Zilinkas, P. Paukštė.

1. SVARSTYTA. Dėl statinio Pranciškonų g. 4a liekanų.

Klausimą pristatė – archeologas Džiugas Brazaitis

Privačios nuosavybės teise valdomą pastatą Pranciškonų g. 4A numatoma rekonstruoti įrengiant gyvenamąsias patalpas. Rengiant statybos projektą, atlikti archeologiniai tyrimai, kurių metu atidengti XIV a.-XVIII a. kultūriniai sluoksniai su radiniais. Atkasta XV a. pab. – XVI a. pr. posesijinė siena, XVII a. II p. gerai išlikę arkiniai pamatai ir kita.

Pasisakė visi posėdyje dalyvavę Vilniaus miesto nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nariai. Pasiūlyta pradėti statinio liekanų Pranciškonų g. 4 įrašymo į Kultūros vertybių registrą procedūras.

NUTARTA. Pradėti statinio liekanų Pranciškonų g. 4 įrašymo į Kultūros vertybių registrą procedūras.

2. SVARSTYTA. Subačiaus g. 20, 22 daugiabučiai gyvenamieji namai. Statybos ir rekonstrukcijos projektiniai pasiūlymai. Statytoja – UAB „Misionierių namai“, projekto rengėjas – UAB DO architects, projekto vadovas – R. Zilinskas.

Arch. R. Zilinskas pristatė Subačiaus g. 20, 22 daugiabučių gyvenamųjų namų naujos statybos ir Vaikelio Jėzaus prieglaudos restauracijos projektinius pasiūlymus. Arch. L. Kvizikevičius pristatė savo vadovaujamos grupės atliktų archeologinių tyrimų rezultatus ir apibendrinimus. Misionierių namų teritorijoje atrasta XVII a. koklių degimo krosnis su koklių duobe, grindinio liekanos, XIX a. ir XVII a. ir XVIII a. pastatų pamatų liekanos.

R. Zilinskas pristatė Subačiaus g. 20, 22 pastatų komplekso projektinius pasiūlymus, pateikė atliktų archeologinių tyrinėjimų radinių išdėstymo sklype schemą, išdėstė Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato ir sklypo kaitos chronologiją, teritorijos ikonografiją ir istorinę medžiagą. Manoma, kad sklype yra galimi pakeitimai išlaikant archeologines liekanas. Atlikus tyrimus, nustatyta, kad pastatai neturėjo puošybos ir spalvinimo, vien monochromija.

R. Zilinskas pabrėžė, kad Vienuolyno ansamblio (unikalus kodas 761) Subačiaus g. 24, 26, 28 specialiojo plano nagrinėjamo sklypo apribojimuose yra numatytas pritaikymas, konversija, atkūrimas. Konversija galima į gyvenamųjų namų statybos teritoriją. Pateikė prieglaudos pastato rekonstrukcijos, naujų gyvenamųjų namų statybos projektinius pasiūlymus. Pažymėjo, kad numatomų namų išdėstymas, formos, medžiagiškumas buvo bandomi pritaikyti senamiesčio reikalavimams bei pasirinkti remiantis architektūriniais tyrimais.

Šis projektas buvo pristatytas ir laimėjęs Misionierių vienuolyno ir Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos namų rekonstrukcijos ir naujos statybos konkurse. Ekspertų komisijos nariai turėjo klausimų dėl rekonstruojamo prieglaudos namų pastato stogo kraigo altitudės, valminio stogo iš Vilnelės pusės sprendimo, naujai projektuojamų trijų gyvenamųjų namų korpusų ir pastato prie Subačiaus g. tūrių ir architektūros bei tvoros iš Subačiaus gatvės vizualinio sprendimo.

Giedrė Miknevičienė. Užsakovo iniciatyva Vaikelio Jėzaus prieglaudos sklypo konversijai buvo skelbtas architektūrinis konkursas Architektų sąjungoje. Čia pateikiama išvystyta konkursą laimėjusi užstatymo koncepcija. Žiuri nariams patiko, kad vietoj ligoninės statomi korpusai atsukti galais į šlaitą, Misionierių sodo želdiniai vizualiai jungiasi su planuojamo sklypo želdiniais. Kad nekonkuruotų su barbakanu buvo atsisakyta nugriauto Vaikelio Jėzaus prieglaudos korpuso atstatymo. Derinant šį projektą su KPD, daug kartų buvo išsakytos pastabos dėl reagavimo į archeologinių radinių ir tyrimų rezultatus.

Robertas Zilinskas. KPD pritarė esminiems sprendiniams, tik paprašė papildyti tyrimus, polichromiją, išskirti tvarkybos sprendinius, suabejojo dėl šlaito tvirtumo.

Irena Kliobavičiūtė. Konkursui pateiktame projekto variante trijų gyvenamųjų namų korpusų tūriai buvo pateikti mažesni. Pritaria prieglaudos pastato projektiniams pasiūlymams, neprieštarautų rekonstruojamo prieglaudos pastato stogo aukščio padidinimui. Interjero detalės, viskas kas viduje turi būti išsaugota. Reikia papildyti šio objekto Nekilnojamo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktą ir vertingąsias savybes po tyrimų.

Robertas Zilinskas. Sutiko.

Irena Kliobavičiūtė. Neramu dėl vaizdo nuo Vilnelės upės. Žinant šių dienų visuomenės reakciją dėl kitų Vilniaus statinių, šis projektas sulauktų nemažo atgarsio. Naujų pastatų architektūra labai eklektiška, turėtų būti ramesnė. Įtarimų kelia naujo pastato beveik plokščias stogas, kadangi paimta aukštesnė stogo altitudė. Norėtųsi matyti komplekso naujos statybos daliai naujus pasiūlymus.

Augis Gučas. Buvęs vienuolyno korpusas turi būti maksimaliai restauruojamas, stogo paaukštinimui pritaria, pastato formai pritaria. Naujos statybos trys korpusai pernelyg grėsmingai kabo ant šlaito, panašiai, kaip Polocko 17 intensyviai išlipo ant Vilnelės kranto. Jie turėtų būti trumpesni, ir apskritai nekonkuruoti su esamais vienuolyno ir bažnyčios pastatais. Pagrindinė dominantė šiame komplekse turėtų išlikti Misionierių bažnyčia. Nepritaria būtent tokiai pateiktai urbanistinei traktuotei.

Alina Samukienė. Anksčiau buvo susipažinusi su konkursine medžiaga. Tačiau pastebi šiek tiek kitokius nei tam projektui pristatytą sprendinius. Mano, kad projekto projektiniai pasiūlymai nepriimtini senamiesčiui. Naujos statybos pastatų architektūriniai sprendiniai galėtų būti pritaikyti užmiesčiui, bet ne šiai vietai. Pritaria prieglaudos pastato restauravimui, tikintis, kad bus išlaikomi paveldosauginiai reikalavimai. Naujai statybai nepritaria.

Gražina Kirdeikienė. Pritaria prieglaudos pastato restauravimui, jei bus pagrįstas atliktais tyrimais. Nauja statyba – sugrūsta, tanki, neišieškoti tūriai, per stambūs, agresyvūs. Turėtų būti paieškota naujo urbanistinio sprendimo, fasadai neturėtų būti sprendžiami įmantria architektūra. Ji turi būti kontekstuali, įsilieti į Senamiesčio panoramą. Nepritaria naujai architektūrai.

Aleksandra Aleksandravičiūtė. Retrospektyvinei komplekso daliai pritarė. Palikti prieglaudos namų valminio stogo tradicinę formą. Naujas korpusas prie Subačiaus g. galėtų būti žemesnis. Dabar projekte susidaro ne tik tūrių konkurencija, bet ir baisi stilių eklektika. Tvorą prie Subačiaus g. galėtų būti paprastesnė. Trijų gyvenamųjų namų tūrių fasadai turėtų būti žemesni, tai prigesintų vizualų agresyvumą, nesumenkintų Misionierių bažnyčios.

Linas Girlevičius. Projekte turėtų būti numatyta pamatų eksponavimo galimybės.

Robertas Zilinskas. Pamatų dalis bus eksponuojama sklypo vakarinėje dalyje.

Linas Girlevičius. Projekte nėra restauracinės dalies. Naujos statybos trys korpusai galėtų būti žemesni. Naujo namo korpuso prie Subačiaus g. galėtų išspręsti Subačiaus gatvės problemas, jis turėtų būti žemesnis, visiškai netinka dabartinis vaizdas.

Giedrė Miknevičienė. Kadangi vieta jautri, projektas turi būti parengtas taip, kad būtumėm ramūs dėl sprendinių pagrįstumo. Viso komplekso pasirinktas užstatymo morfotipas gali būti išlaikytas, ieškant ryšį tarp Barbakano ir Vaikelio Jėzaus prieglaudos namų. Rekonstruojamo prieglaudos pastato aukštis tikrai gali būti aukštesnis, nereikėtų bijoti. Tačiau galinė šiaurinė valminio stogo dalis turi būti tradicinė.

Paulius Trimonis. Projektas rengiamas, derinamas pakankami ilgai. Girdime specialistų pastabas, norim į jas atsižvelgti. Tačiau klausydami kultūros paveldo specialistų gauname vis daugiau pastabų. Laikas nestovi vietoje, ir šių dienų poreikiai gali prisitaikyti prie senamiesčio reikalavimų. Kritikuoti yra lengviausia, todėl verta pritarti optimalų projekto sprendimo variantui.

Giedrė Miknevičienė. Projektui iš principo pritarta, tačiau ekspertų taryba norėtų, kad būtų padirbėta.

NUTARTA. Tobulinti Subačiaus g. 20, 22 daugiabučiai gyvenamųjų namų statybos ir rekonstrukcijos projektinių pasiūlymų projektą, atsižvelgus į pateiktas pastabas.

3. SVARSTYTA. Vilniaus universiteto kiemų (Senosios spaustuvės, M. K. Sarbievijaus, A. Mickevičiaus, S. Daukanto ir Arkadų kiemų) tvarkybos darbų projektiniai pasiūlymai (pakartotinas svarstymas).

Klausimą pristatė projekto vadovas Martynas Valevičius. Supažindino su projektinių sprendinių pakeitimais, kuriuos atliko pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos narių praeitame posėdyje išsakytas pastabas. Archeologiniai tyrimai neatlikti.

Pasisakė visi posėdyje dalyvavę Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nariai. L. Girlevičius nepritarė sprendiniams, nes neatlikti archeologiniai tyrimai. A. Samukienė nepritarė A. Mickevičiaus kieme projektuojamam takui. Kiti Tarybos nariai pritarė pakoreguotiems Vilniaus universiteto kiemų sprendiniams.

NUTARTA. Pritarti Vilniaus universiteto kiemų (Senosios spaustuvės, M. K. Sarbievijaus, A. Mickevičiaus, S. Daukanto ir Arkadų kiemų) tvarkybos darbų pakoreguotiems projektiniams pasiūlymams.

4. SVARSTYTA Gyvenamojo namo Šeimyniškių g. 22B rekonstravimo projektiniai pasiūlymai.

Klausimą pristatė arch. Evaldas Zilinskas. Supažindino su pastato esama situacija, pademonstravo istorinę medžiagą, arch. A.Kleino projektą bei supažindino su projektiniais pasiūlymais.

Pasisakė visi posėdyje dalyvavę Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos nariai. Išsakyta nuomonė, kad sprendiniai galimi pagal istorinį arch. A.Kleino projektą, kaminus paliekant mūrinius.

NUTARTA. Pritarti gyvenamojo namo Šeimyniškių g. 22B rekonstravimui pagal istorinį arch. A.Kleino projektą.

5. SVARSTYTA Dėl Vilniaus miesto viešųjų erdvių istorinės funkcinės įrangos.

Klausimą pristatė – Darius Daunoras

Vilniaus miesto savivaldybė yra susirūpinusi miesto viešųjų erdvių istorinės funkcinės įrangos išsaugojimu. Istoriniai šulinių dangčiai, skelbimų stulpai, tvorelės, šiukšliadėžės, suoliukai, durų ar vartų stabdikliai, hidrantai, fontanai ir kita viešųjų erdvių funkcinė įranga dažniausiai neturi teisinės apsaugos, todėl sparčiai nyksta. Vilniaus miesto senamiesčio atnaujinimo agentūra pradėjo ją fotografuoti, o nuotraukas talpinti internetiniame agentūros puslapyje <http://www.vsaa.lt>. Taip pat manome, kad būtų tikslinga papildyti kultūros paveldo vietovės – Vilniaus senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16073) nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktą naujomis vertingosiomis savybėmis – viešųjų erdvių istorine funkcinė įranga, kad šiai būtų suteikta teisinė apsauga.

NUTARTA. Rekomenduoti Kultūros paveldo departamentui papildyti Vilniaus senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16073) nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktą naujomis vertingosiomis savybėmis – viešųjų erdvių istorine funkcinė įranga, kad šiai būtų suteikta teisinė apsauga.

Posėdžio pirmininkai

Giedrė Miknevičienė

Augis Gučas

Posėdį protokolavo

Jolita Noreikienė

Rita Navalinskienė